

Sygn. akt VII U 2232/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 października 2015 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Ewa Gulska
Protokolant:	sekretarz sądowy Anna Łempicka

po rozpoznaniu w dniu 2 października 2015 roku w Lublinie

sprawy A. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania A. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 25 sierpnia 2014 roku, nr (...)

oddala odwołanie

Sygn. akt VII U 2232/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 sierpnia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił A. C. przyznania prawa do emerytury, gdyż wnioskodawczyni nie udokumentowała 15-letniego stażu pracy w warunkach szczególnych ani 20-letniego okresu składkowego i nieskładkowego.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła A. C. domagając się jej zmiany i przyznania prawa do emerytury. Wskazała, że pracowała w warunkach szczególnych jako cholewkarz, spełnia także przesłankę 20-let okresów składkowych i nieskładkowych.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji. skazał, że nawet w przypadku zaliczeniu stażu pracy wnioskodawczyni w Spółdzielni Pracy (...) okres ten wyniósłby 14 lat, 3 miesiące i 13 dni.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

A. C. urodzona (...) w dniu (...) roku złożyła wniosek o emeryturę. Nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Przed organem rentowym udowodniła 17 lat, 10 miesięcy i 26 dni okresów składkowych i nieskładkowych (okoliczności bezsporne).

W dniu 9 października 1975 roku wnioskodawczyni została przyjęta do Spółdzielni Pracy Usług (...) na wstępny 7-dniowy staż pracy absolwentów (...) Szkoły Zawodowej w zawodzie obuwnika cholewkarza (umowa – akta osobowe – k. 20). Po odbyciu stażu została zatrudniona w charakterze pracownika fizycznego cholewkarza (angaż – ao). Z dniem 1 sierpnia 1979 roku, w związku z przekształceniem zakładu w (...) Spółdzielnię Pracy Usług (...) w L. wnioskodawczyni została ponownie zatrudniona na stanowisku cholewkarza (umowa o pracę – ao). Od dnia 1 października 1987 roku awansowała na stanowisko cholewkarza-brygadzysty (umowy o pracę – ao). Od dnia 1 lutego 1992 roku została dodatkowo zatrudniona na 1/2 etatu do sprzątania zakładu ortopedycznego (angaż, umowa o pracę – ao). Stanowiska te zajmowała do czasu ustania zatrudnienia do dnia 28 sierpnia 1993 roku (świadcstwo pracy – ao). W trakcie całego okresu zatrudnienia A. C. przebywała na urloпах bezpłatnych w okresach od dnia 13 maja 1977 roku do dnia 1 września 1978 roku oraz od dnia 4 kwietnia 1980 roku do dnia 1 września 1980 roku, a od dnia 2 września 1980 roku do dnia 2 września 1981 roku korzystała z urlopu wychowawczego (świadcstwo pracy – ao).

Organ rentowy za udowodnione uznał okresy zatrudnienia w przedsiębiorstwie (...): od dnia 9 października 1975 roku do dnia 12 maja 1977 roku, od dnia 2 września 1978 roku do dnia 3 kwietnia 1980 roku oraz od dnia 3 września 1981 roku do dnia 28 sierpnia 1993 roku (łącznie 14 lat, 3 miesiące i 13 dni). W ocenie Sądu biorąc pod uwagę, że wnioskodawczyni pracę na stanowisku cholewkarza wykonywała przez cały okres zatrudnienia, a sprzątnięcie zakładu ortopedycznego było dodatkowym zajęciem ubezpieczonej, cały powyższy okres należało zaliczyć do pracy w warunkach szczególnych tj. 15 lat, 2 miesiące i 2 dni. Spółdzielnia zajmowała się produkcją butów. Praca odbywała się na hali, gdzie zatrudnionych było 12 osób. Była to praca ręczna. Odwołująca zajmowała się szyciem cholewek do butów. Pracowała w oparach kleju butaprenu i innych szkodliwych dla zdrowia chemikaliów, którymi była nasączona skóra. Wnioskodawczyni czynności sprzątnięcia wykonywała już po zakończonym dniu pracy, poza normalnymi godzinami jej wykonywania, kiedy pracownicy wyszli a stanowiska pracy były już puste (zeznania M. P. – k. 43-43v, zeznania K. S. – k. 43v-44, zeznania wnioskodawczyni – k. 58).

A. C. w okresie od dnia 28 sierpnia 1993 roku do dnia 30 września 2001 roku pobierała rentę z tytułu niezdolności do pracy (k. 24 akt emerytalnych). Od dnia 15 listopada 1995 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku prowadziła działalność gospodarczą, jednak w tym okresie nie podlegała ubezpieczeniom społecznym z tego tytułu z uwagi na uprawnienie do świadczenia rentowego. Od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 31 lipca 2000 roku oraz od dnia 25 września 2000 roku do dnia 29 września 2001 roku była zgłoszona do ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej (okoliczności bezsporne). Wnioskodawczyni legitymuje się łącznym okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze 17 lat, 10 miesięcy i 26 dni (k. 50).

Powyższy stan faktyczny ustalony został na podstawie powołanych dowodów z zeznań świadków i wnioskodawczyni oraz dokumentów zgromadzonych w jej aktach osobowych. Przesłuchani w sprawie świadkowie M. P. i K. S. są osobami obcymi dla wnioskodawczyni. Jednoznacznie potwierdzili zarówno sam fakt pracy wnioskodawczyni na stanowisku cholewkarza jak i wymiar tej pracy. Dodatkowo świadkowie zeznali, że czynności dotyczące sprzątnięcia zakładu, były przez wnioskodawczynię wykonywane poza normalnymi godzinami pracy. Świadkowie pracowali wspólnie z wnioskodawczynią. Zeznawali logicznie, spontanicznie i szczerze. Niektórych szczegółów nie byli sobie w stanie przypomnieć jednak jest to zrozumiałe z uwagi na znaczny upływ czasu.

Treść tych zeznań w powiązaniu z twierdzeniami wnioskodawczyni oraz treścią akt osobowych wnioskodawczyni umożliwiła Sądowi ustalenie, że wnioskodawczyni wykonywała pracę w warunkach szczególnych w (...) Spółdzielni Pracy Usług (...) w okresach od dnia 9 października 1975 roku do dnia 12 maja 1977 roku, od dnia 2 września 1978 roku do dnia 3 kwietnia 1980 roku oraz od dnia 3 września 1981 roku do dnia 28 sierpnia 1993 roku (łącznie 15 lat, 2 miesiące i 2 dni).

Należy zaznaczyć, że Sąd nie jest związany żadnymi ograniczeniami w postępowaniu dowodowym w sprawach ubezpieczeń społecznych, które obowiązują w postępowaniu przed organem rentowym. Zasadniczym celem tego postępowania jest rozstrzygnięcie sprawy po dostatecznym, wszechstronnym wyjaśnieniu jej okoliczności spornych. Przepis art. 473 k.p.c. wprost stanowi, że w postępowaniu przed sądem w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i przesłuchania stron. Powyższe oznacza, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Z kolei ustalenie przez Sąd w toku postępowania odwoławczego, że dana praca była wykonywana w szczególnych warunkach jest wystarczającą podstawą do uznania wykonywanej pracy za pracę tego rodzaju (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 roku, II UKN 186/97, OSNP z 1998 roku, Nr 11, poz. 342; z dnia 21 września 1984 roku, III UZP 48/84, LEX nr 14630; z dnia 10 marca 1984 roku III UZP 6/84, LEX nr 14625).

Praca, którą wykonywała wnioskodawczyni jest wymieniona w Wykazie A, Dziale VII – W przemyśle lekkim, poz. 14 „ Prace związane ze szlifowaniem, klejeniem i wykańczaniem wyrobów przemysłu skórzanego” rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.)

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 748 ze zm.), kobietom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27. Emerytura taka przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. Od 1 stycznia 2013 roku nie jest wymagane rozwiązanie stosunku pracy przez ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Według art. 32. ust. 2 za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Ustęp 4 stanowi natomiast, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom wymienionym w ust. 2 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Zgodnie z § 2 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Według § 3 cytowanego rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. Natomiast § 4 ust. 1 rozporządzenia stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Jednocześnie przepis art. 1 § 2 rozporządzenia stanowi, że właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych

i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

W ocenie Sądu Okręgowego A. C. pomimo udowodnienia w niniejszym postępowaniu stażu pracy w warunkach szczególnych w wymiarze co najmniej 15 lat, nie legitymuje się ogólnym okresem składkowym i nieskładkowym wynoszącym 20 lat. Wskazany przez ubezpieczoną okres prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej od dnia 15 listopada 1995 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku nie może zostać uwzględniony, gdyż w tym czasie wnioskodawczyni nie podlegała ubezpieczeniom społecznym z tego tytułu w związku z pobieraniem renty. Należy zwrócić uwagę, że ewentualne okresy ubezpieczenia po dniu 1 stycznia 1999 roku nie mają w niniejszej sprawie znaczenia prawnego, gdyż w celu nabycia prawa do wcześniejszej emerytury wszelkie wymagane przesłanki muszą zostać przez ubezpieczonego spełnione na dzień 31 grudnia 1998 roku. Z tych przyczyn odwołanie należało oddalić.

W tym stanie rzeczy, na podstawie powołanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.